

Van Trauma naar Vertrouwen

— op weg naar zorgzaam zorgen —

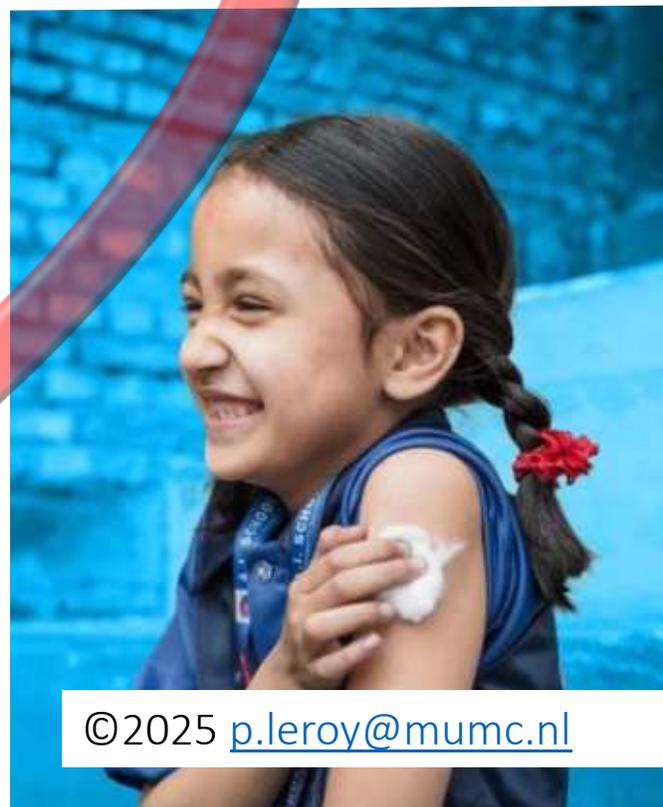
For your own use only - Do not copy

Prof dr **Piet Leroy**

 Maastricht University Maastricht UMC+

©2025 p.leroy@mumc.nl

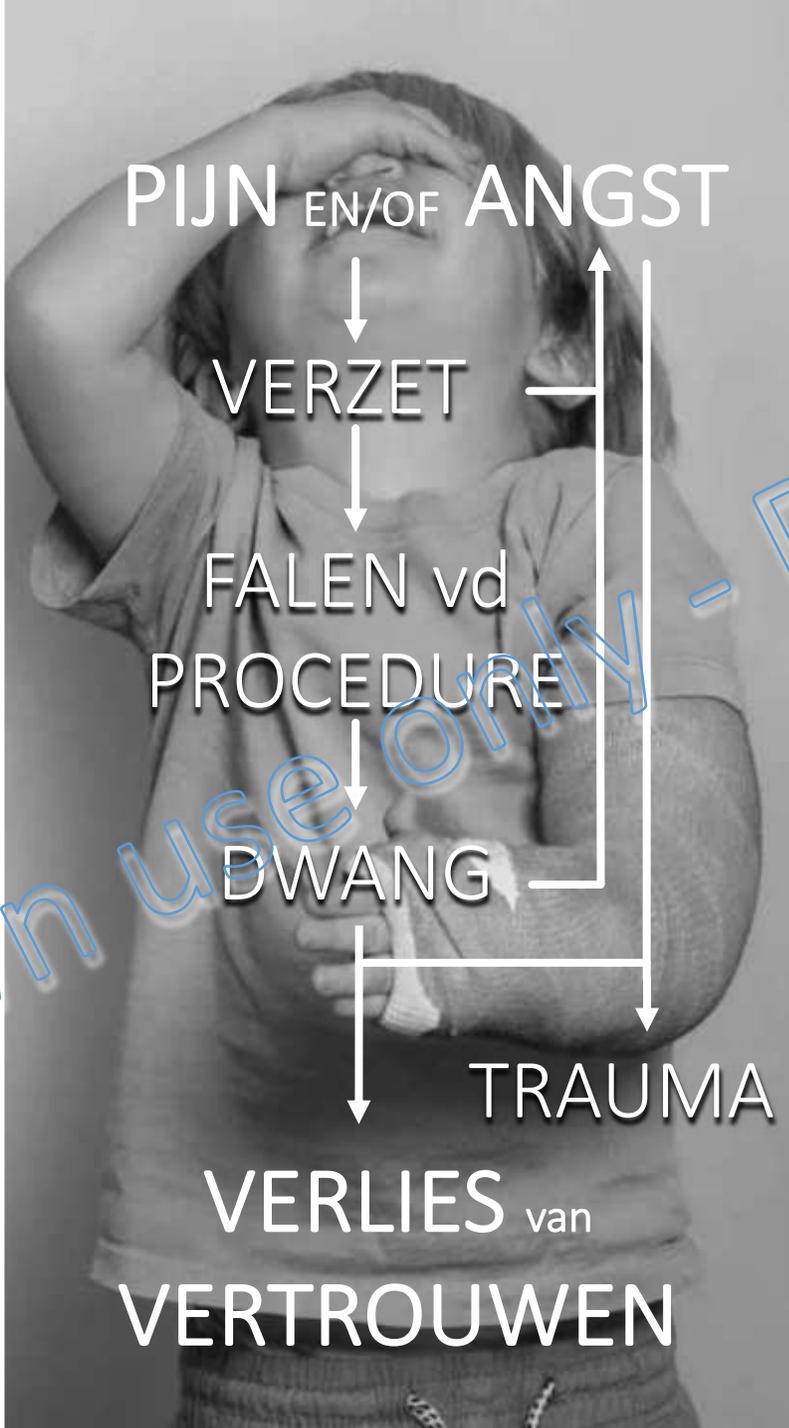
We zijn geweldig...

..maar soms ook gewelddadig.

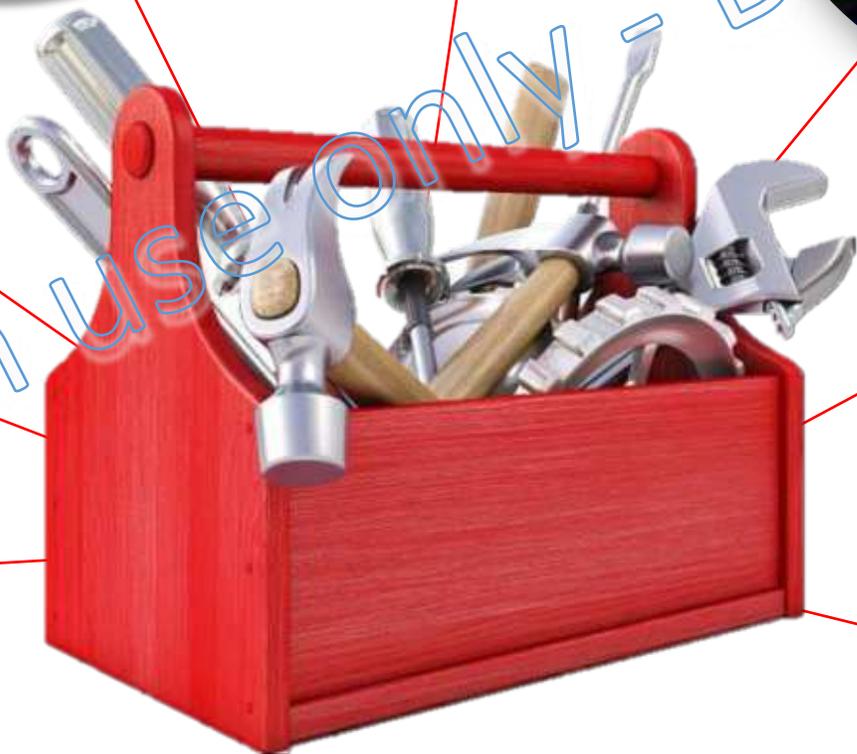
'Kleine',
own use only - Do not copy
procedures

Extra kwetsbaar...

*We hebben nochtans
oprecht goede bedoelingen*

COMFORT Tool box

For your own use only - Do not copy

Maar
 ... de praktijk kan helaas
 weerbarstig zijn

For your own use only - Do not copy

Soms wel, soms niet

Fabels en bijgeloof

Opleiding?

Financiën?

For your own use only - Do not copy

Wat werkt voor welk kind?

For your own use only - Do not copy

©2025 p.leroy@mumc.nl

Tijdelijke Empathische blindheid

Lombart et al. Nursing Ethics 2020; 27: 230-246

Een kind heeft niet zoveel
aan goede bedoelingen...

*Wie goed kijkt en luistert,
ziet een andere werkelijkheid*

'Thought-provoking, thorough, and passionately argued. Be prepared to have your mind changed — this may well be the most important book you read all year.'

PENNY WINCER, author of *Tender*

It's Not Fair

why it's time for a grown-up conversation about how adults treat children

Eloise Rickman

© not copy

Youtube link

Jana AbuTa'a

PROSA 2024 conference

*Kinderen hebben recht op
eerlijke en zorgzame zorg*

De rechten van het kind i.k.v. medische procedures

International collaborative standards to
Support **P**aediatric **P**atients
during clinical pr**O**cedures
by **R**educing harm and establishing **T**rust

www.isupportchildrensrights.com

Lucy Bray et al. European Journal of Pediatrics 2023; 182:4707-4721

©2025 p.leroy@mumc.nl

Over procedurele deskundigheid

Een kind heeft het recht om te worden verzorgd/behandeld door professionals die over de juiste kennis en vaardigheden beschikken om zijn/haar fysieke, emotionele en psychologische welzijn en zijn haar/rechten te ondersteunen vóór, tijdens en na de medische procedure

→ Grote gevolgen voor opleiding en accreditatie van kindzorg professionals!

www.isupportchildrensrights.com

De mening van een kind telt!

Een kind heeft het recht dat er met hem/haar wordt gecommuniceerd op een manier die hem/haar helpt zijn/haar mening en gevoelens te uiten (verbaal of via gedrag) en dat er naar die mening en gevoelens wordt geluisterd, dat deze serieus worden genomen en dat er naar wordt gehandeld.

→ De mening en gevoelens van kinderen tellen altijd mee!

Over het recht op keuzes

Een kind heeft recht op hulp bij het maken van keuzes en het nemen van beslissingen t.a.v. een medische procedure. Een kind heeft het recht dat er met deze keuzes rekening wordt gehouden om enige controle over de procedure te ervaren.

→ Kinderen moeten actief geholpen worden bij het maken van de voor hen best passende procedurele keuzes en beslissingen.

Over recht op informatie en leren

Een kind heeft recht op zinvolle, geïndividualiseerde en gemakkelijk te begrijpen informatie die hem/haar helpt om zich voor te bereiden op de procedure en om vaardigheden te ontwikkelen waarmee hij/zij de procedure aan kan.

→ Kinderen moeten geholpen worden om 'bewust procedureel competent' te worden, d.w.z. te leren hoe ze best kunnen omgaan met een procedure.

www.isupportchildrensrights.com

Over de belangen van het kind

Een kind heeft het recht dat bij alle procedurele beslissingen zijn/haar belangen en welzijn op korte en lange termijn een prioriteit vormen.

→ Kinderen en hun belangen zijn de prioriteit. Dus niet de belangen van de logistiek, de procedure of de zorgverleners

Over het gebruik van DWANG

Een kind heeft het recht om tijdens een procedure op een ondersteunende manier te worden vastgehouden (indien nodig), maar mag niet tegen zijn wil worden vastgehouden.

→ Vasthouden tegen de wil van het kind (houdgreep) is een onaanvaardbare handeling, tenzij ze bedoeld is om ernstige schade te voorkomen.

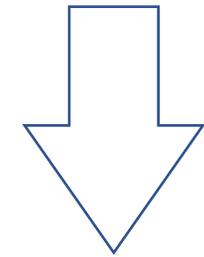
A decorative blue floral pattern with stylized flowers and leaves, repeating across the page.

Kinderen zijn echt geen watjes

Jonge kinderen zijn

- LERENDE wezens
- vol nieuwsgierigheid
- in continue interactie en co-regulatie met hun omgeving

Lerend Spelen is het fundament van vertrouwen

The background of the slide is a repeating pattern of blue floral motifs. Each motif consists of a central flower with five petals and a white center, surrounded by several teardrop-shaped leaves and smaller decorative flourishes. The pattern is arranged in a grid-like fashion across the entire slide.

Zorgzaam Zorgen Omdat het kan !

PROSA-zorg = Zorgzame Zorg

Betekent dat
bij alle onderdelen van de zorg
het minimaliseren van pijn en angst,
en het vermijden van trauma
even belangrijk zijn als het behandelen van de ziekte.

Hierdoor behouden kind en ouder het vertrouwen
in hun zorgverlener, in de zorg en in zichzelf.

For your own use only - Do not copy

Is de procedure echt nodig?

PREVENTIE

Zinnige zorg?
Zijn er alternatieven?
Moet het nu en hier?

GEPERSONALIZEERDE
procedurele zorg
Op maat van het kind

Baruch Krauss

PSYCHOLOGISCHE strategieën

Angst vermijden/verminderen & Aandacht sturen

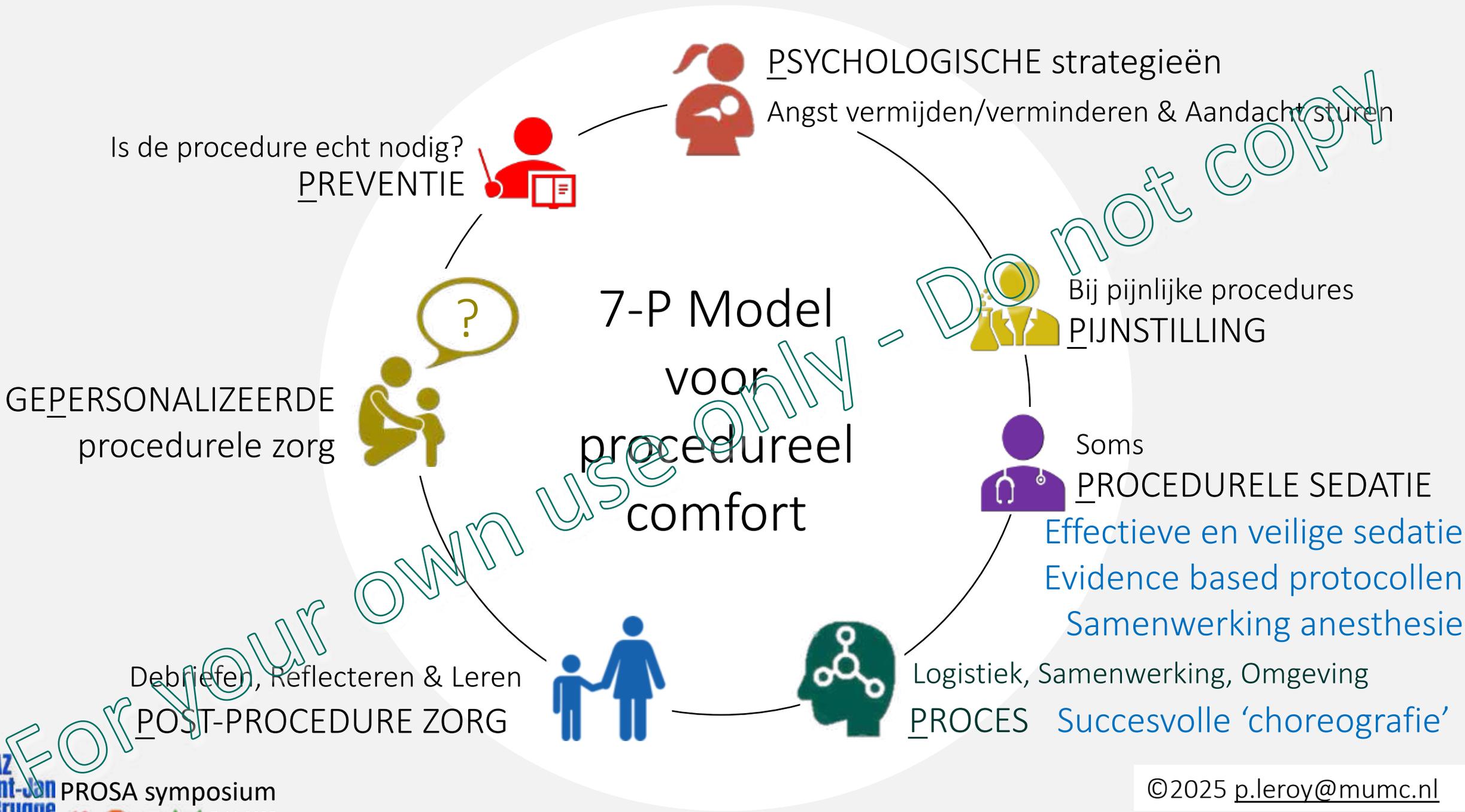
Kindgerichte communicatie

Aansluiten + Afstemmen

Sturen van de aandacht

Doel = leren (en) vertrouwen

For your own use only - Do not copy

*Tussen droom en daad
staat niet zo heel veel in de weg*

PSYCHOLOGISCHE strategieën

Angst vermijden/verminderen & Aandacht sturen

Is de procedure echt nodig?

PREVENTIE

GEPERSONALIZEERDE
procedurele zorg

Bij pijnlijke procedures

PIJNSTILLING

Soms

PROCEDURELE SEDATIE

Debriefen, Reflecteren & Leren

POST-PROCEDURE ZORG

Logistiek, Samenwerking, Omgeving

PROCES

Dr. Heidi Devos en haar team
OLV v Lourdes Waregem

*Waar het uiteindelijk om gaat:
Geduld, Vaardigheid en Liefde*

Extra kwetsbaar...

*Wij zijn samen onderweg...
(en nog wel even)*

PROSA
Kenniss & Training Centrum
www.PROSAnetwork.com

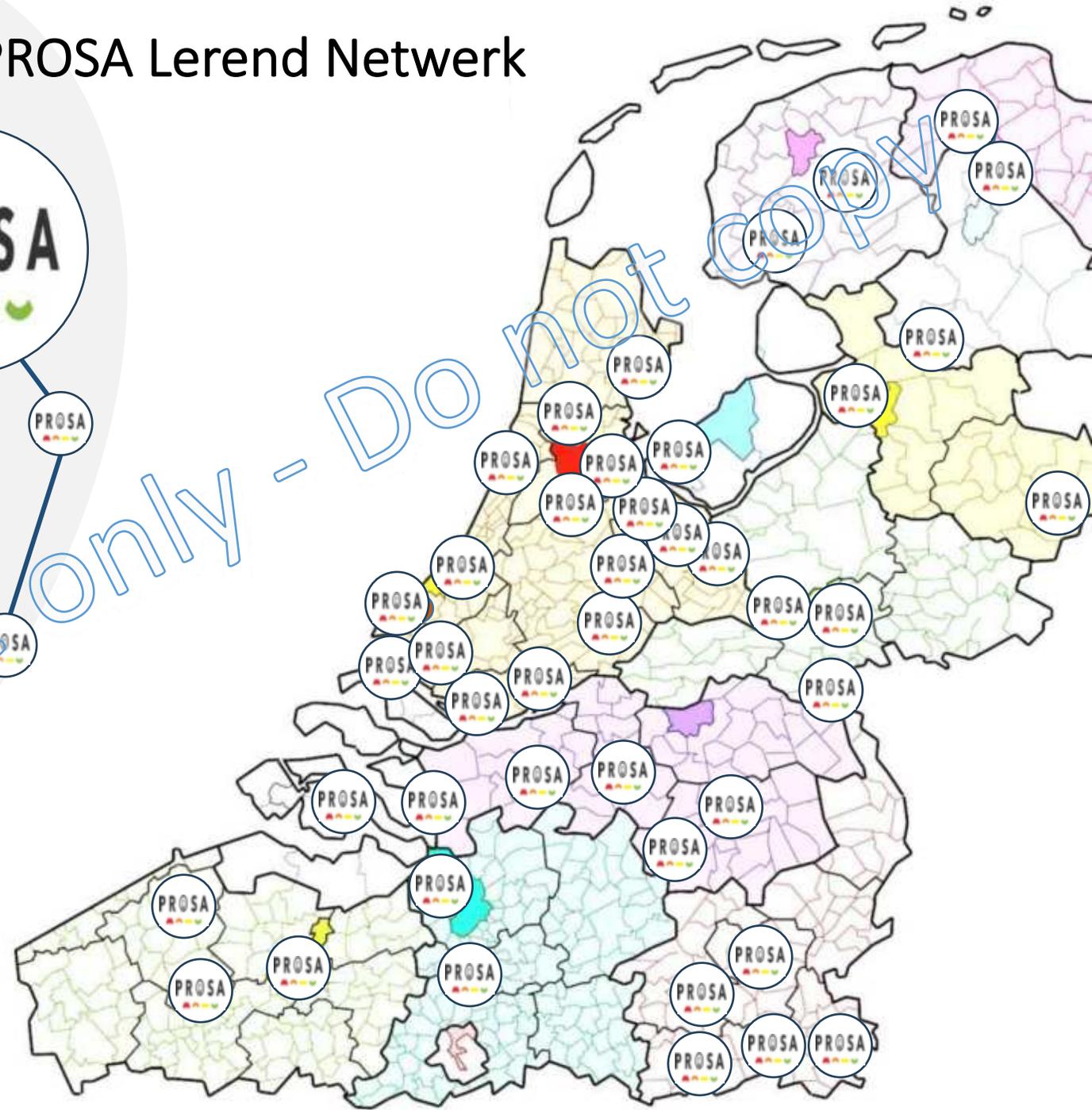
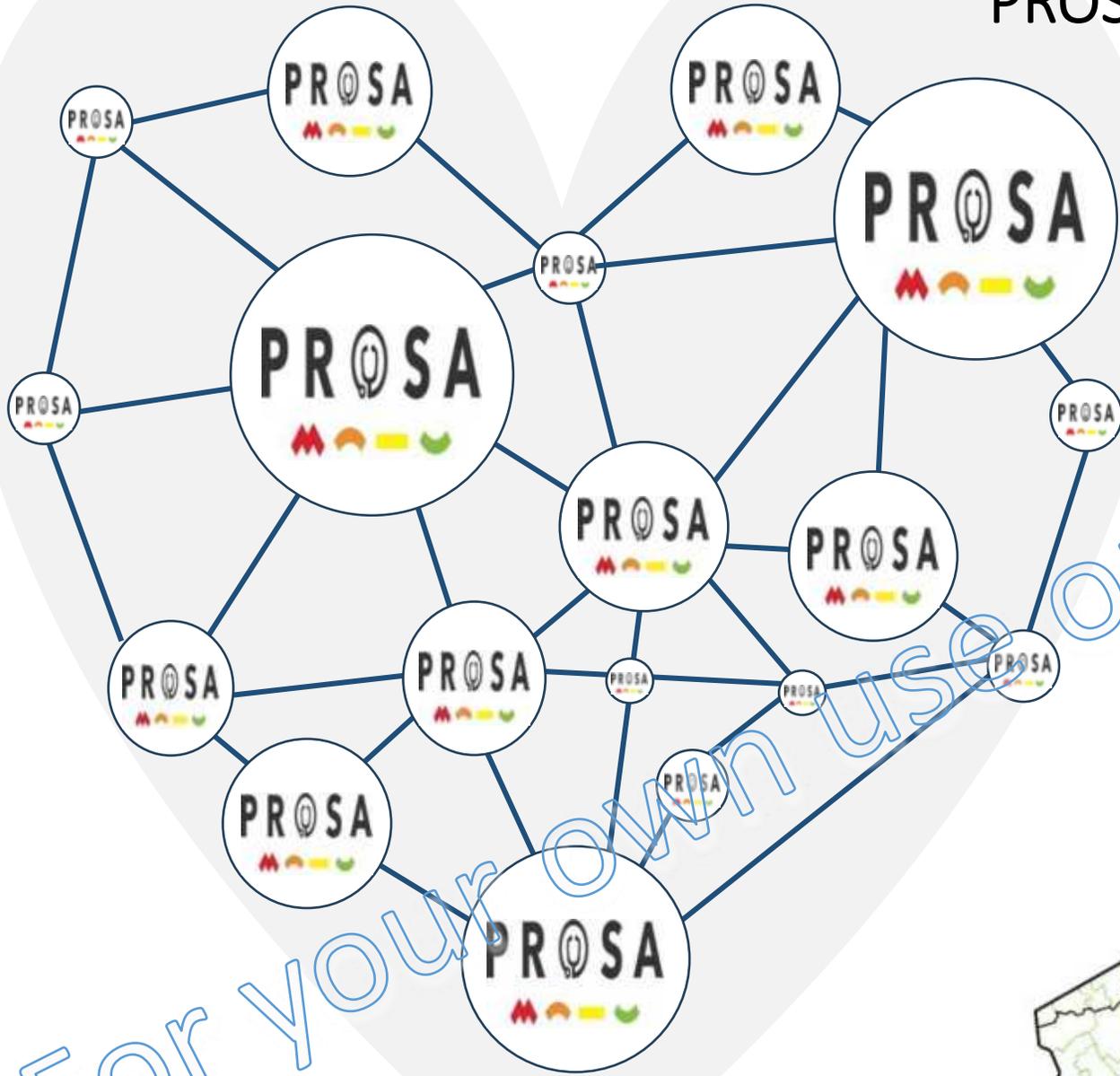
from fear to trust

Opleidingen

Kennis

Richtlijnen

PROSA Lerend Netwerk

PROSA2026

Save the Dates

! Welkom in Maastricht !
Sept (9), 10 & 11, 2026

4TH EUROPEAN CONFERENCE ON PEDIATRIC
PROCEDURAL SEDATION AND ANALGESIA

Maastricht, The Netherlands
10 & 11 September, 2026

HOME

ABOUT ▾

PROGRAM

PRACTICAL ▾

REGISTRATION

SPONSORSHIP

FAQ

PROSA2026 CONFERENCE

4TH EUROPEAN CONFERENCE ON PEDIATRIC PROCEDURAL SEDATION AND ANALGESIA

THURSDAY SEPTEMBER 10 & FRIDAY SEPTEMBER 11, 2026

WITH UNIQUE PRECONFERENCE LEARNING OPPORTUNITIES ON SEPTEMBER 9

www.PROSAconference.com

*We zijn geweldig...
..maar soms ook gewelddadig.*

*We hebben nochtans
oprecht goede bedoelingen*

*Wie goed kijkt en luistert
ziet een andere werkelijkheid*

*Kinderen hebben recht op
eerlijke en zorgzame zorg*

Kinderen zijn echt geen watjes

*Zorgzaam Zorgen
Omdat het kan !*

*Tussen droom en daad
staat niet zo heel veel in de weg*

*Waar het uiteindelijk om gaat:
Geduld, Vaardigheid en Liefde*

*Wij zijn samen onderweg...
(en nog wel even)*

Belangrijke referenties:

- Nederlandse Richtlijn (2024) 'Sedatie, Analgesie en Niet-farmacologische interventies voor begeleiding van kinderen bij medische procedures': https://richtlijndatabase.nl/nieuws/nieuwe_richtlijn_sedatie_analgesie_en_niet_farmacologische_interventies_voor_begeleiding_van_kinderen_bij_medische_procedures.html
- Leroy P. Van trauma naar vertrouwen. Procedurele comfortzorg als de missing link voor goede zorg. Praktische Pediatrie Juni 2021. https://www.dropbox.com/scl/fi/ytw65eqyo2c0unrgjbnlc/Leroy_Procedurele_Comfortzorg_scan_PP_juni2021.pdf?rlkey=tgp7fi4sfajg7qo4621atuve1&st=59ajs0un&dl=0
- Leroy P et al. Procedural sedation competencies: a review and multidisciplinary consensus statement on knowledge, skills, training and credentialing. Br J Anaesth 2025; 134: 817-829
- Krauss BA, Krauss BS. Managing the frightened child. Ann Emerg Med. 2019; 74:30-35. [https://www.annemergmed.com/article/S0196-0644\(18\)31560-9/fulltext](https://www.annemergmed.com/article/S0196-0644(18)31560-9/fulltext) [inclusief gratis te downloaden video's]
- Krauss BA, Leroy PL, Krauss BS. Establishing trust with children. Eur J Pediatr 2024; 183: 4185-4193
- Dickens R, Leroy P, Eppich W, Brenner M. Trustful relationships between healthcare professionals and children: a concept analysis using Rodgers' evolutionary approach. Eur J Pediatr 2025; 184: 464. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12222351/pdf/431_2025_Article_6297.pdf
- Lombart B et al. Caregivers blinded by the care: a qualitative study of physical restraint in pediatric care. Nurs Ethics 2020; 27:230-246
- Kleye I et al. Children's individual voices are required for adequate management of fear and pain during hospital care and treatment. Scand J Caring Sci 2021; 35: 530-537.
- Karlsson K et al. Medical procedures in children using a conceptual framework that keeps a focus on human dimensions of care- a discussion paper. Int J Qual Stud Health Well-being 2019; 14: 1675354